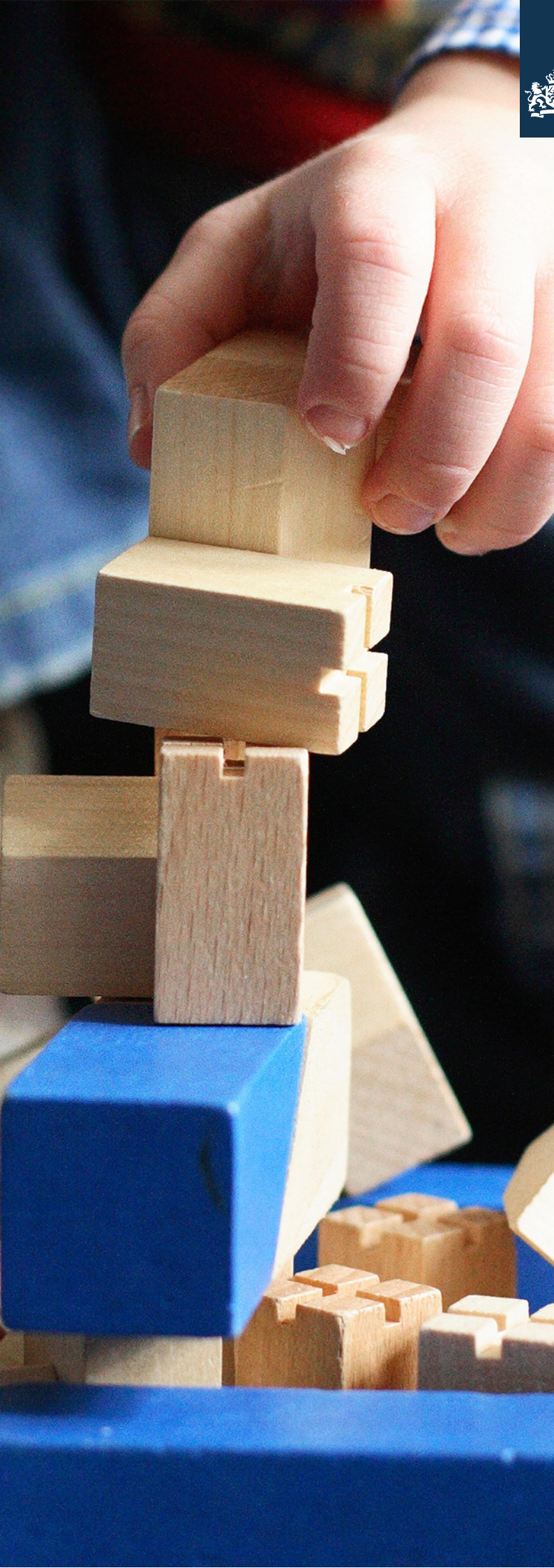

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Boxtel

Onderzoek gemeente

Rapport onderzoek naar vve en kinderopvang.

Datum vaststelling: 11 april 2019

Samenvatting

De gemeente Boxtel doet mee aan een onderzoek. Aangezien we een nieuwe manier van werken uitproberen, noemen we dit een pilot. De pilot heet: Herijken toezicht voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang.

We beschrijven in dit rapport hoe de gemeente samenwerkt met de kinderopvangorganisaties, de schoolbesturen en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) om de peuters en kleuters in de gemeente gelijke kansen te geven zich te ontwikkelen. Ook onderzoeken we of de gemeente Boxtel zich houdt aan de wetten die gaan over de kinderopvang en het onderwijs. Daarnaast hebben we enkele kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van de basisscholen onderzocht om te zien of zij voldoende kwaliteit bieden.

Kinderopvang in de gemeente Boxtel

In november 2018 telt de gemeente Boxtel 13 kinderdagverblijven en 16 buitenschoolse opvang. Zes kinderdagverblijven bieden voorschoolse educatie aan, volgens het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Daarnaast zijn er twee gastouderbureaus en vangen 67 gastouders in en rond Boxtel kinderen op.

We zien het percentage handhavingsadviezen op het aantal jaarlijkse onderzoeken tussen 2015 en 2017 oplopen. Dat wil zeggen dat de afgelopen 2 jaar meer kinderopvangvoorzieningen een tekortkoming in de wettelijke regels had dan het jaar ervoor.

Beeld van de samenwerking aan kwaliteit van vve en kinderopvang binnen de gemeente

Alle betrokken partijen zijn welwillend om samen te werken. Er zijn gezamenlijke overleggen, zowel formeel als informeel, met name tussen de beleidsambtenaar en de diverse partners. Deze overleggen worden zeer gewaardeerd, met name de betrokkenheid en het enthousiasme die de gemeente hierin laat zien. Er is sprake van een (groeiende) collectieve ambitie om kinderen met een taal- en/of ontwikkelingsachterstand in de gemeente Boxtel tijdig te signaleren en toe te leiden naar een adequaat aanbod. De gemeente werkt hard om alle partners in de uitvoering hierin alert te houden.

De samenwerking van de gemeente met en tussen partners is in het algemeen dus goed te noemen. Het convenant uitvoering Boxtels

Gemeente: Boxtel

Gemeente nummer: 0757

OAB-budget gemeente 2018:
€533.000,-

Aantal houders in de gemeente
zonder voorschoolse educatie: 1

Aantal houders in de gemeente
met voorschoolse educatie: 2

Aantal kinderdagverblijven in de
gemeente: 13

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: 6

Aantal kindplaatsen kinderopvang in
de gemeente: 224

Aantal schoolbesturen in de
gemeente: 4

GGD-regio: GGD Hart voor Brabant

Model vormt een prima basis voor een gemeenschappelijke aanpak en om elkaar aan te spreken op gemaakte afspraken. In de uitvoering is er volgens onze bevindingen tijdens ons onderzoek nog wel een verschil te zien in de wijze waarop de houders en schoolbesturen dit oppakken.

Wat gaat goed bij vve?

De gemeente neemt haar regierol voor de ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie (vve) zeer serieus. Er is een heldere visie op vve geformuleerd en vve heeft een vaste plek in het gemeentelijke (onderwijs-)beleid.

De gemeente zorgt voor een helder kader voor vve, met een convenant als uitgangspunt, waar bij de doorontwikkeling daarvan alle kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, GGD en andere partners nauw bij betrokken zijn. Door de centrale rol die de gemeente is toebedeeld goed op te pakken, is de samenwerking tussen alle partijen goed te noemen. Hierdoor heeft de gemeente ook scherp zicht op de aantallen doelgroepkinderen en de manier waarop zij worden toegeleid naar een vve-locatie. Doordat de gemeente een brede definitie heeft van wat een doelgroepkind is, krijgen zeer veel kinderen met een risico op taal- of een ontwikkelingsachterstand een extra aanbod. Wat dat betreft is de gemeente Boxtel zeer ambitieus, zij streeft naar gelijke ontwikkelingskansen voor ieder kind binnen de gemeentegrenzen. Deze ambities zijn in de kwaliteitszorg van de gemeente ook terug te zien. Via cyclische en geplande evaluaties is er een continu proces van evaluatie en verbetering van de kwaliteit van de vve gegarandeerd.

Op de locaties hebben wij enthousiaste en professionele pedagogisch medewerkers en leraren aangetroffen. Zij voelen de ruimte om zich verder te blijven professionaliseren om ook de doelgroepkinderen in de toekomst goed te kunnen blijven bedienen.

Wat moet beter bij vve?

Er zijn geen standaarden waarbij de gemeente niet voldoet aan de wettelijke eisen.

Wat kan beter bij vve?

Ook al gaat heel veel goed, er is natuurlijk altijd wel iets te verbeteren. De gemeente is momenteel bezig met in kaart te brengen hoeveel doelgroepkinderen er nu buiten het zicht van de doelgroepdefinitie

vallen. Het gaat met name om de kinderen van de arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa. Ook het ouderbeleid, de wijze waarop de gemeente de vve-locaties wil aansturen op de inzet en betrokkenheid van de ouders bij de taalontwikkeling van hun kind(eren) kan nog versterkt worden. Met de vroegscholen zijn resultaatafspraken gemaakt, via het convenant 'Boxtels Model'. Deze afspraken bieden een mogelijkheid om daarop aansluitend ook resultaatafspraken te maken met de voorscholen. De gemeente kan ons inziens hier wat meer sturing aan geven, wat ook geldt voor de wijze waarop houders en schoolbesturen nu verantwoording afleggen over hun eigen kwaliteitsbeleid met betrekking tot de vve.

Vervolg

De gemeente Boxtel voert haar wettelijke taken in de voor- en vroegschoolse educatie naar behoren uit. Wij hoeven daarom geen vervolgfafspraken te maken.

Wat gaat goed bij kinderopvang?

De gemeente heeft de regie op de kinderopvang. Binnen de gemeente Boxtel zijn er korte lijntjes met de kinderopvangorganisaties en de GGD toezichthouder.

Wat moet beter bij kinderopvang?

Aanvragen moeten binnen de termijn van 10 weken worden afgehandeld, waarbij opschortingen op de juiste wijze worden toegepast.

De handhaving dient vlotter te worden opgepakt, met het handhavingsbeleid als uitgangspunt.

Wat kan beter bij kinderopvang?

Er zijn geen aandachtspunten voor de gemeente, omdat de gemeente oog heeft voor de randvoorwaarden die belangrijk zijn voor de uitvoering van de taken van de kinderopvang.

Vervolg

We hebben herstelafspraken gemaakt met de gemeente Boxtel. De gemeente heeft snel stappen ondernomen om tot verbetering te komen en heeft een verbeterplan opgesteld. In afstemming met de gemeente bekijken we wat een geschikt moment is om de uitvoering

van de wettelijke taken opnieuw te toetsen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet onderzoek	7
2.	Resultaten onderzoek op gemeenteniveau	11
3.	Kwaliteit van de locaties samengevat	24
4.	Samenwerken aan kwaliteit	34
5.	Reactie van de gemeente	38

1. Opzet onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs houdt zowel interbestuurlijk toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) als interbestuurlijk toezicht op kinderopvang. Ook zijn wij eerstelijns toezichthouder bij voorschoolse educatie op de kinderdagverblijven en vroegschoolse educatie in de groepen 1 en 2 van de basisscholen.

Wij onderzoeken een nieuwe werkwijze waarbij het gemeentelijk onderzoek vve wordt gecombineerd met het toezicht op de wettelijke taken van kinderopvang. Deze onderzoeken leiden tot een gecombineerd rapport, waarin we de bevindingen van zowel vve als kinderopvang opnemen.

Naast de toetsing op de wettelijke voorwaarden schetsen we gemeentebreed een beeld van de visie, de sturing en het zicht op de kwaliteit van vve en kinderopvang. Daartoe voeren wij gesprekken met de betreffende beleidsambtenaren van de gemeente, een schoolbestuur/schoolbesturen, houder(s) van kinderopvang en de GGD. Dit onderdeel richten wij niet op toezicht, maar op het verkrijgen van inzicht. Wij doen dit ook om bij het college van B en W van de gemeente terug te leggen hoe de verschillende spelers in het veld aankijken tegen de kwaliteit van vve en kinderopvang.

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van drie soorten onderzoeksvragen:

1. Zicht en sturing

- Wie heeft zicht op de kwaliteit van vve en kinderopvang in de gemeente en wie stuurt/sturen daarop?
- Hoe vindt verantwoording plaats over de gerealiseerde kwaliteit?
- Hoe werken de partijen in de gemeente samen aan kwaliteit en kwaliteitsverbetering?

2. Samenwerking

- Wat is de relatie tussen de samenwerking in de gemeente en de kwaliteit van vve en kinderopvang op de locaties?

3. Wettelijke vereisten

- Voert de gemeente de taken uit rond vve en toezicht en handhaving kinderopvang?
- Voldoet het beleid aan de wettelijke bepalingen?
- Waar liggen de mogelijkheden voor verbetering?

Het gehele onderzoek noemen we de pilot 'Herijken toezicht vve en kinderopvang'.

De inspectie heeft dit pilot onderzoek uitgevoerd bij gemeente Boxtel.

Werkwijze

Het onderzoek is voor vve uitgevoerd op twee niveaus: op gemeente en op locatieniveau. Het onderzoek is voor kinderopvang uitgevoerd op gemeente niveau. Hierna gaan we in op wat er precies onderzocht is en welke beoordeling of waardering wij daaraan toekennen.

Het onderzoekskader vve is te vinden op de website

www.onderwijsinspectie.nl, Onderzoekkader 2017 po en vo.

Het waarderingskader kinderopvang is te vinden op de website

www.onderwijsinspectie.nl, Waarderingskader kinderopvang 2014.

Bij het onderzoek naar vve gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Bij het onderzoek naar locaties van voor- en vroegscholen worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelp proces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Bij het onderzoek naar gemeentelijk beleid voor kinderopvang worden de volgende criteria onderzocht.

Criteria gemeente	Onderzocht
Uitvoering wettelijke eisen	
1. Registervoering	•
2. Tijdigheid aanvragen	•
3. Uitvoering inspecties	•
4. Handhaving	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren in de gemeente. We hebben voor de gemeente gesproken met beleidsmedewerkers. Voor de voor- en vroegscholen spraken we met pedagogisch medewerkers, ouders, zorgcoördinatoren en locatiemanagers en hebben we verschillende activiteiten en lessen bezocht. Ook hebben we gesprekken gevoerd met partners die in de gemeente werken aan kwaliteit van vve en kinderopvang. Dit zijn naast de gemeente ook schoolbesturen, houders en GGD.

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in de verschillende onderzoeken weergegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en kinderopvang en de afspraken over het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 staat een samenvatting van de kwaliteit van de onderzochte voor- en vroegscholen. Hoofdstuk 4 geeft een beeld van de samenwerking binnen de gemeente Boxtel. En in hoofdstuk 5 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en kinderopvang en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O Onvoldoende
- K Kan beter
- V Voldoende
- G Goed

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op gemeenteniveau, namelijk de oordelen op de standaarden voor vve en de oordelen op de criteria voor kinderopvang. We geven daarmee antwoord op de vragen over wettelijke vereisten:

- Voert de gemeente de taken uit rond vve en toezicht en handhaving kinderopvang?
- Voldoet het beleid aan de wettelijke bepalingen?
- Waar liggen de mogelijkheden voor verbetering?

Samenvattend oordeel

Voor- en vroegschoolse educatie

De gemeente Boxtel voldoet aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve. Ze biedt voldoende vve-kindplaatsen voor de doelgroepkinderen en heeft de procedure van toeleiding helder vastgelegd. De gemeente is bezig om het bereik van de doelgroepkinderen, met name uit de Midden- en Oost Europese landen, beter in zicht te krijgen. Hiervoor voert zij nauw overleg met de GGD.

Kinderopvang

De gemeente Boxtel voldoet niet volledig aan haar wettelijke verplichtingen voor toezicht en handhaving kinderopvang. De registrering en de uitvoering van de onderzoeken voldoen aan de regels. De tijdigheid van de afhandeling van de aanvragen behoeft verbetering. Ook dient de handhaving vlotter opgepakt te worden. Bij de uitvoering van de handhaving is het belangrijk dat het handhavingsbeleid wordt aangehouden.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind				ℓ
1.2 Bereik				ℓ
1.3 Toeleiding				ℓ
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten			•	
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau				ℓ

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders	•		
2.3 Externe zorg		•	
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau			ℓ

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Bij dit deel van het gemeentelijke onderzoek gelden als beoordelingen en waarderingen van de standaarden: onvoldoende, kan beter, voldoende en goed.

Gemeentelijk vve-beleid

1.1 De gemeente heeft een brede definitie voor doelgroepkinderen. Deze standaard beoordelen wij als goed. De gemeente Boxtel heeft een doelgroepdefinitie beschreven in het Convenant uitvoering Boxtels Model.

We beoordelen deze doelgroepdefinitie als goed omdat er in de convenantafspraken meer ruimte geboden wordt dan de wettelijke eisen.

Tevens geeft de doelgroepdefinitie handvatten voor de vroegscholen om neveninstromers van 4-6 jaar die niet aanspreekbaar zijn in de Nederlandse taal ook te signaleren en te indiceren als doelgroepkind.

We beoordelen deze doelgroepdefinitie als goed. Wel willen we benadrukken dat waakzaamheid geboden is bij de signalering en indicering van kinderen met een mogelijke taal- en/of ontwikkelingsachterstand. De signalering via het consultatiebureau en de peuteropvang is goed op orde, ook de vroegscholen zullen alert

moeten blijven wanneer een doelgroepkind als neveninstromer de school bezoeken gaat. Overigens heeft de gemeente ook aandacht voor doelgroepkinderen in de leeftijd van 6-13 jaar, waarvoor zij het project Taalhulp heeft opgestart.

1.2 Er zijn ruim voldoende kindplaatsen.

Het bereik binnen de gemeente Boxtel, het aantal beschikbare kindplaatsen, voldoet ruimschoots aan de wettelijke eis. De gemeente Boxtel is ambitieus. De gemeente heeft zich tot doel gesteld dat 100% van de doelgroepkinderen wordt bereikt met een vve programma of een vve geoordeeld educatief aanbod ontvangt. Volgens de aangeleverde gegevens beschikt de gemeente over 224 kindplaatsen. Dat is ruim voldoende om de doelgroepeuters vve te kunnen aanbieden. Echter de gemeente Boxtel gaat een stap verder. Van oudsher is er in iedere wijk een peutervoorziening (met vve), die ondergebracht is bij één organisatie. Om de keuzemogelijkheden voor ouders te vergroten worden overige kinderopvangorganisaties in de gelegenheid gesteld om óók vve-aanbod te realiseren. Daarin houdt de gemeente regie en neemt besluiten in samenspraak met de convenantpartners en op basis van de behoefte en aanbod van vve.

Op basis van de gegevens van DUO zijn er 23 doelgroepeuters. De gemeente Boxtel hanteert een brede doelgroepdefinitie dus zijn er meer kinderen die binnen het bereik vallen. Volgens de gegevens van de gemeente is in 2018 het aantal bereikte doelgroepeuters 30. Op dit onderdeel constateren wij echter nog wel een aandachtspunt. Tijdens het onderzoek en de gesprekken die wij gevoerd hebben is niet duidelijk geworden in hoeverre de gemeente zicht heeft op het non-bereik. Desgevraagd geeft de gemeente aan hierover in gesprek te zijn met de kinderopvangorganisaties en de GGD. Zo is het niet duidelijk hoeveel doelgroepeuters uit Midden- en Oost-Europa er exact binnen de gemeente Boxtel zijn en of zij ook gebruik maken van de voorschoolse voorzieningen. Wij verwachten dat gaande het overleg met opvangorganisaties en GGD de gemeente daar beter zicht op zal krijgen en het non-bereik kan definiëren en mogelijk verminderen.

1.3 De toeleiding is goed op orde.

Om het 100% bereik van de doelgroep en de toeleiding te realiseren werkt de gemeente Boxtel nauw samen met de verschillende partners. Screening, selectie en toeleiding gebeurt in afstemming met het consultatiebureau en in samenwerking met de consulente Jeugd aan de hand van de doelgroepcriteria. De consulente Jeugd heeft afstemming met de voor- en voorschoolse voorziening over de plaatsing met een indicatie. Signalering door bijvoorbeeld pedagogisch medewerkers bij kinderen tussen de 0 en 2,5 jaar is altijd in overleg met de ouders, waarna melding (en toeleiding) in samenwerking met de consulente Jeugd plaatsvindt. De vve-voorzieningen organiseren activiteiten, in samenwerking met de consulente Jeugd, gericht op het bereiken van ouders in het kader

van werving en toeleiding naar de voorzieningen. Een andere 'vindplaats' (en dus toeleiding) van doelgroepkinderen is het wijkoverleg. Iedere wijk in Boxtel heeft een eigen (vve-)wijkoverleg, waarin de verschillende instanties het vve-beleid op elkaar afstemmen en de ontwikkeling van de kinderen bespreken. De activiteiten en inzet van de consulente Jeugd zijn in de toeleiding van de doelgroepeuters naar een vve-voorziening van cruciaal belang. Zoals al eerder is vastgesteld, zijn er doelgroepeuters in de gemeente die niet bereikt worden en (tijdelijk) buiten beeld kunnen zijn. Om voor een goede toeleiding te (blijven) zorgen is het van belang dat er een goede samenwerkingsrelatie blijft tussen de consulente Jeugd, de gemeente, het wijkoverleg en de diverse locaties. Een aandachtspunt is echter wel dat dit het toeleidingssysteem ook kwetsbaar kan maken, deze systematiek leunt immers heel erg op één functionaris. Desgevraagd herkent en erkent de gemeente dit ook en heeft hier al een verbeteractie op gezet.

1.4 De doorgaande lijn is voldoende.

De doorgaande lijn vormt één van de speerpunten in het Boxtels Model. De gemeente en de aangesloten partners komen in het Boxtels Model overeen dat zij een doorgaande (educatieve) leerlijn realiseren van voor- naar vroegschoolse educatie. Hierin moeten de tussendoelen gedurende de hele vve-periode van het doelgroepkind gemonitord worden aan de hand van een observatie- en registratiesysteem dat op alle voorschoolse locaties hetzelfde is. Ook de gehanteerde doelstellingen voor het vve-aanbod zijn conform de doelstellingen van de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en richten zich op de vier ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, sociaal-emotioneel en motoriek). Deze doelstellingen zijn op alle locaties de onderlegger om het vve aanbod op af te stemmen. De gemeente streeft ernaar dat alle locaties vervolgens ook hetzelfde vve-aanbod en - programma aanbieden.

Eveneens zijn er afspraken gemaakt over de (warme) overdracht van doelgroepeuters naar de basisschool. De gemeente hanteert hiervoor een uniform overdrachtsformulier, dat de eerder genoemde ontwikkelingsgebieden en tussendoelen weergeeft.

In gesprek met de gemeente over de doorgaande lijn hebben wij aangegeven een verschil tussen de theorie van het Boxtels Model en de praktijk te ervaren. Zo is het ons op een enkele locatie niet duidelijk welk overdrachtsformulier gehanteerd wordt en of daarin wel alle ontwikkelingsgebieden correct zijn beschreven. Ook de doorgaande lijn in het aanbod en het gebruik van het observatie- en registratiesysteem kan verschillen tussen de voorscholen onderling en van voor- naar vroegscholen. Er zijn (voorschoolse) locaties die aanvullende toetsen gebruiken en niet in alle gevallen sluit het vve-aanbod aan door bijvoorbeeld gebruik te maken van doorlopende vve-programma's.

Het is dan ook raadzaam om meer afstemming in aanbod, begeleiding en zorg, ouderbetrokkenheid en de coördinatie van deze aspecten te realiseren. Zo wordt niet op elke vroegschool ook structureel na drie

maanden een terugkoppeling van de ontwikkeling van de doelgroepkleuter gegeven aan de voorschool, terwijl deze afspraak wel is opgenomen in het Boxtels Model.

1.5 Er zijn resultaatafspraken gemaakt met de vroegscholen.

We beoordelen de resultaten als voldoende. De gemeente heeft in het Boxtels Model afspraken gemaakt over de gegevens die de voor- en vroegscholen aanleveren.

- het percentage doelgroepleerlingen dat voor de vier ontwikkelingsgebieden de SLO doelen (taal, rekenen, sociaal-emotioneel) en de HCO doelen (motoriek) heeft behaald. Het streefniveau is dat 80% van de doelgroepleerlingen deze doelen aan het eind van groep 2 heeft behaald;
- het aantal VVE doelgroepleerlingen dat een kleuterverlenging krijgt;
- de tussenresultaten uit het leerlingvolgsysteem voor de doelgroepleerlingen op gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen.

Echter, hoe deze afspraken geconcretiseerd zijn is niet duidelijk. In de uitgevoerde evaluatie van het convenant zijn de resultaten niet opgenomen. Het verdient aanbeveling om vanuit de gemeente hier meer op te sturen en de concretisering van de resultaatafspraken ter hand te nemen. Dit biedt de kans om in het verlengde daarvan, geheel conform de convenantafspraken en de ambitie van de gemeente, ook resultaatafspraken te gaan maken met de voorscholen.

1.6 De vve-coördinatie op gemeentelijk niveau is goed.

Wij waarderen deze standaard als goed. De gemeente neemt de regierol voor de ontwikkeling, implementatie, uitvoering en borging van de voor- en vroegschoolse educatie zeer serieus.

De gemeente geeft blijk van een heldere visie op de vve en geeft vve een structurele plaats in het gemeentelijk beleid, zeker als het gaat om kansengelijkheid voor alle kinderen in Boxtel. Ook is de gemeente voortdurend initiatiefnemer en aanjager van overleg en verbetering van de kwaliteit van de vve. Hoewel de Lokale Educatieve Agenda (LEA) momenteel met een herziening bezig is, zorgt de gemeente er voor dat de (vele) partners in opvang, onderwijs en zorg, elkaar blijven ontmoeten zowel in het wijkoverleg als in het gemeentelijk vve-overleg. De consulente Jeugd vormt de brug tussen het wijkoverleg en het (gemeentelijke) beleid. Regelmatig is er terugkoppeling tussen de consulente Jeugd en de beleidsmedewerker van de gemeente. Ook initieert de gemeente een bestuurlijk overleg jeugd en onderwijs (BOJO), waarin de diverse partijen elkaar op bestuurlijk niveau ontmoeten en beleidsontwikkelingen bespreken.

Een sterk punt is dat de gemeente steeds alle organisaties op gebied van onderwijs, opvang en (jeugd-)zorg er bij betreft. Zo worden ook niet gesubsidieerde houders uitgenodigd en betrokken bij de diverse overleggen.

Vve-beleidscontext

2.1 Er wordt gebruik gemaakt van een integraal vve-programma en een kindvolgsysteem.

Wij waarderen deze standaard als voldoende. De gemeente heeft in haar 'uitvoeringsregeling vve in de peuteropvang' en de 'uitvoeringsregeling peuteropvangvergoeding' artikel 5 uit het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie opgenomen. De uitvoeringsregeling vve in de peuteropvang benoemt de voorwaarden van een activiteitenplan waarin de spreiding en het bereik van de vve-activiteiten is opgenomen. De uitvoeringsregeling peuteropvangvergoeding, benoemt de voorwaarden voor de peuteropvang om met een vve- ontwikkelingsprogramma te werken en een kindvolgsysteem te gebruiken. In het convenant Boxtels Model is de afspraak vermeld om voor de voorschoolse voorzieningen een uniform observatie- en registratiesysteem te hanteren. De gemeente stelt echter in de uitvoeringsregelingen verder geen eisen aan de te hanteren vve- programma's of het kindvolgsysteem. In eerste instantie is er wel voor gekozen om een uniform vve programma te hanteren. Dit is in de loop van de jaren losgelaten. Om uiteindelijk de opgedane kennis en ervaring met elkaar te delen zijn de betrokken partijen overgegaan op een "ladenkast". De bedoeling van deze ladenkast is echter nog niet goed van de grond gekomen. Er wordt nu gezamenlijk nagedacht hoe een doorgaande lijn opnieuw geborgd kan worden.

2.2 Er is geen eenduidig gemeentelijk ouderbeleid.

Het ouderbeleid van de gemeente kan beter. De gemeente heeft, buiten de ambitie om ouders zoveel als mogelijk te willen betrekken, nog geen duidelijke visie op de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie ontwikkeld. In het convenant Boxtels Model komen de partijen overeen dat de betrokkenen een doorgaande lijn in het kader van de ouderbetrokkenheid per locatie realiseren. De voor- en vroegscholen in de wijk maken afspraken met elkaar over de activiteiten in het kader van de ouderbetrokkenheid. Hierbij valt te denken aan NT2-activiteiten voor ouders, maar ook bredere taalstimuleringsactiviteiten en opvoedondersteuning voor ouders van doelgroepkinderen. Tijdens ons onderzoek is gebleken dat de locaties hier verschillend invulling aan geven. Nu vinden op de diverse locaties en binnen de wijk verschillende activiteiten plaats in het kader van de ouderbetrokkenheid. We missen hierin een uitwerking van een gezamenlijk, gemeentebreed uitgangspunt. Een aantal van de bezochte locaties hebben geen specifiek ouderbeleid vanuit het perspectief van de vve. Gelet op de diversiteit en de taalachterstand van met name de ouders uit de Midden- en Oost-Europese landen is het wenselijk dat de gemeente een heldere analyse maakt van de ouderpopulatie die met het ouderbeleid bereikt zou moeten worden. Ook dit heeft de gemeente reeds onderkend. Er is recent een scan uitgevoerd en een eerste stap naar de formulering van het

ouderbeleid is reeds gezet.

2.3 Een toegankelijk netwerk van externe zorg.

Er is voldoende externe zorg beschikbaar. De gemeente zorgt er in voldoende mate voor dat er een sluitend netwerk is van zorgverleners, zodat de doelgroepkinderen op effectieve en efficiënte wijze zorg en ondersteuning krijgen. Binnen het wijkoverleg zijn er diverse (zorg-)partners in overleg met elkaar waardoor de gemeente zicht heeft op het aantal doelgroepkinderen. Door deelname van de consulente Jeugd is de stap naar de toeleiding in het algemeen geborgd. Op gemeentelijk niveau nemen de jeugdverpleegkundige van de GGD en een logopediste deel aan de vve overleggen.

Er is nog wel een verbeteringslag mogelijk. Door verschuiving in contactmomenten met elkaar, bijvoorbeeld in de wijkoverleggen, bestaat de kans dat sommige doelgroepkinderen niet (op tijd) gezien worden. Tot slot blijkt tijdens de gesprekken die wij gevoerd hebben, dat de mogelijkheid om het zorgteam in te zetten, nog niet bekend is bij alle voor- en vroegscholen.

2.4 Er zijn geen afspraken over interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen.

Wij waarderen deze standaard als 'kan beter'. De gemeente heeft, door middel van de tweejaarlijkse monitor, zicht op de uitvoering van het vve-beleid en, in grote lijnen, welke kwaliteit daar mee bereikt wordt, maar stuurt daar weinig op. Dit is belangrijk omdat het effect van de vve voor een belangrijk deel afhangt van het handelen van de pedagogisch medewerkers, het planmatig bieden van zorg en begeleiding en een beredeneerd aanbod.

De houders stellen, afhankelijk van de locatie waar vve-activiteiten plaatsvinden, specifieke doelen in het pedagogisch beleidsplan. Door middel van groepsobservaties en monitorgesprekken hebben de houders zicht op de ontwikkeling en de wijze waarop deze doelen bereikt worden. Deze kwaliteitszorgsystematiek staat nog in de kinderschoenen. Zo is niet duidelijk wanneer de houder zelf nu tevreden is over de kwaliteit van de vve en of anderen (ouders) dat ook zijn.

De houders geven aan dat de GGD in hun kwaliteitszorg functioneert als (externe) auditor, maar hierin zou de gemeente ook een actieve bijdrage in kunnen leveren.

Ook de monitor van 2017 laat zien dat er binnen de wijkgerichte activiteitenplannen het werken conform een gericht model aan de hand van de PDCA-cyclus nog verbetering behoeft. Hierin ligt de kans om op basis van een goede evaluatie en zelfreflectie, gerichte vervolgacties zowel op wijkniveau als op gemeentelijk niveau vast te kunnen stellen.

2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau.

Deze standaard waarderen wij als goed. De gemeente is de spil in diverse overlegvormen die belangrijke informatie genereren over de

voortgang en ontwikkelingen binnen de vve. Zowel uit het bestuurlijk overleg, het (gemeentelijk) vve-overleg, de wijk- en locatieoverleggen komen gegevens die de gemeente mogelijkheden biedt het vve-beleid waar nodig bij te stellen.

Een ander sterk punt in de kwaliteitszorg is de systematische aandacht voor evaluatie van het Boxtels Model en de vve-monitor. Eenmaal in de twee jaar voert een externe organisatie een monitor uit aan de hand van het leidende vve-beleid. Een ander fenomeen en een voorbeeld voor anderen, is de "Dag van Succes", een bijeenkomst waarin alle bij de vve betrokken partijen aan de hand van gerichte evaluatievragen feedback geven over de ontwikkelingen en voornemens uit het convenant Boxtels Model. De resultaten vanuit de monitor en de Dag van Succes, leiden tot een aantal aanbevelingen voor het gemeentelijk beleid.

De gemeente laat duidelijk zien met deze informatie aan de slag te gaan. Ook, meer acute signalen vanuit de GGD of de inspectie Kinderopvang, worden meteen opgepakt en zonnodig in verbeterplannen omgezet. Daar komt bij dat de gemeente transparant te werk gaat. De werkwijze en borging van het gemeentelijk vve-beleid is openbaar toegankelijk via de website van de gemeente. Toch willen wij een aantal aandachtspunten niet onopgemerkt laten. Zoals reeds gemeld, kan de gemeente meer sturen op de kwaliteitsverbetering van de vve op het niveau van de houder, besturen en locaties. Zo zouden de partijen naast het evalueren van de diverse vve-activiteiten ook afspraken kunnen maken over wanneer men nu tevreden is over hetgeen bereikt is, ofwel wanneer weten we of het ook goed is.

Ook willen wij aandacht vragen voor de toenemende complexiteit van de vve-context. Deze is in de afgelopen jaren zoveel meer dan alleen taalachterstand, maar spitst zich ook toe op zaken als armoede, segregatie, diversiteit in culturele achtergronden, sociaal-emotionele en gedragsproblematiek e.d. Dit vraagt van de betrokkenen op de locaties een bredere expertise en misschien wel meer (externe) specialisten. Het is dan van belang om de professionalisering van zowel pedagogisch medewerkers én leraren in de groepen 1-2, blijvend te actualiseren. Ook op deze onderdelen is recent een verbeteractie op ingezet.

Vve-condities

3.1 De GGD beoordeelt de basiskwaliteit van de voorscholen.

Wij beoordelen deze standaard als voldoende. Naast het voldoen aan de algemene basiskwaliteit (veiligheid en gezondheid) beoordeelt de GGD jaarlijks de basiskwaliteit van de voorschoolse educatie voor die locaties die voorschoolse educatie aanbieden en die hier subsidie voor krijgen vanuit de gemeente.

3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader.

We waarderen het gemeentelijk subsidiekader als voldoende. In het subsidiekader staan de voorwaarden waar de houders aan moeten

voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie voorschoolse educatie. Deze bevatten in ieder geval de basisvoorwaarden vve zoals vermeld in de wet- en regelgeving. Deze voorwaarden worden door de GGD in opdracht van de gemeente op iedere locatie getoetst. De gemeente stelt ook nog aanvullende voorwaarden die onder andere betrekking hebben op het onderschrijven en naleven van het convenant Boxtels Model, actieve participatie in de verschillende overlegstructuren rondom vve, het leveren van informatie ten behoeve van de monitor, gebruik maken van een kindvolgsysteem en het hebben van een zorgstructuur. De gemeente heeft door de gesprekken die zij voert met de diverse houders een beeld in hoeverre deze ook voldoen aan de subsidievoorwaarden.

De uitvoeringsregelingen die het subsidiekader vormen kunnen op punten nog aan kracht winnen door daar concretere resultaat- en verantwoordingsafspraken in op te nemen.

2.2. Kinderopvang

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de wettelijke criteria Registervoering, Tijdigheid aanvragen, Uitvoering inspecties en Handhaving inspecties.

Uitvoering wettelijke eisen	O	V
1 Registervoering		•
2 Tijdigheid aanvragen	•	
3 Uitvoering inspecties		•
4 Handhaving	•	

Bij dit deel van het gemeentelijke onderzoek gelden als beoordelingen van de standaarden: onvoldoende en voldoende.

De gemeente Boxtel heeft vlot een verbeterplan opgesteld om de punten die niet voldoende zijn te verbeteren.

Hieronder geven wij ons oordeel over de uitvoering van de wettelijke taken door de gemeente Boxtel.

Sinds 2012 is bij de inspectie het jaarverslag kinderopvang van de gemeente Boxtel beoordeeld op risico's in de uitvoering. Dit heeft al deze jaren niet geleid tot een nader onderzoek, m.a.w. dit leverde geen zichtbare risico's in de uitvoering op.

In het kader van deze pilot was er op basis van het laatst ingediende jaarverslag wederom geen aanleiding om aan te nemen dat er risico's in de uitvoering waren. Tijdens het pilot onderzoek bleken er op 2 van de 4 onderzochte taken toch tekortkomingen te zijn.

Registervoering

De inspectie oordeelt dat de gemeente mutaties in het Landelijk Register Kinderopvang juist en tijdig doorvoert en daarmee de wettelijke taak voldoende uitvoert.

In de jaarverantwoording over 2017 verklaart de gemeente dat het register in 2017 op orde was. In de gesprekken geeft de gemeente aan dat ook in 2018 (oktober 2018) het register volledig, juist en actueel is. De gemeente is zich er van bewust dat de handhavingsbesluiten in het landelijk register gepubliceerd moeten worden. Tot nu toe is dit nog niet aan de orde geweest.

Doel van de publicatie is om ouders meer inzicht te geven in de kwaliteit van de kinderopvang. Het biedt ouders en oudercommissies ook de mogelijkheid om mee te denken over noodzakelijke verbeteringen.

De inrichting van de gemeentelijke organisatie is zodanig dat de inspectie voldoende borging ziet dat mutaties tijdig worden verwerkt.

Tijdigheid aanvragen

De inspectie oordeelt dat in 2018 de gemeente niet alle aanvragen van ondernemers voor inschrijving in het landelijk register kinderopvang binnen de gestelde termijn afhandelt. De wettelijke taak wordt daarmee onvoldoende uitgevoerd.

De jaarverantwoording over 2017 laat zien dat alle nieuwe aanvragen in dat jaar tijdig zijn afgewikkeld. In 2018 zijn, tot het moment van onderzoek, drie aanvragen niet tijdig afgehandeld, doordat de opschortingen niet helemaal juist zijn toegepast.

De gemeente heeft inmiddels maatregelen genomen om dit in de toekomst te voorkomen.

Wanneer een aanvraagformulier van een houder op papier binnenkomt, krijgt het een stempel die geldt als de datum van aanvraag. De verwerking van de datum verloopt via het gemeentelijk postsysteem. Vanaf dat moment gaat de termijn van 10 weken lopen. Tot 2018 zijn de aanvragen altijd tijdig afgehandeld.

Uitvoering inspecties

De inspectie oordeelt dat de gemeente de kinderopvangvoorzieningen (voorzieningen voor gastouders middels een steekproef) en gastouderbureaus jaarlijks onderzoekt en daarmee de wettelijke taak voldoende uitvoert.

Uitgevoerde inspecties in 2017

In de jaarverantwoording over 2017 is te zien dat de GGD alle verplichte inspecties heeft uitgevoerd.

Verloop inspecties 2018

De GGD heeft aangegeven dat zij in 2018 alle verplichte inspecties voor Boxtel uit kan voeren.

Vanaf juli 2018 onderzoekt de GGD ook de extra eisen vve. Aangezien er al een aantal vve locaties vóór 1 juli geïnspecteerd waren, speelt het toetsen van de extra eisen bij deze locaties pas volgend jaar.

Bij twee locaties waar vve wordt aangeboden volgens het LRK, vindt geen inspectie plaats. De aanbidding van vve zal uit het LRK worden gehaald.

De gemeente hanteert een grotere steekproef voor gastouders dan de beoogde vijf procent. De inzet is op 15 tot 20 procent, omdat men vindt dat gastouders anders te weinig in beeld komen. Ook wordt er op signalen gereageerd door de GGD te vragen een onderzoek uit te voeren.

Handhaving

De inspectie oordeelt dat de gemeente handhavend optreedt wanneer een kinderopvangvoorziening of gastouderbureau niet aan de wettelijke regels voor kinderopvang voldoet en daarmee de wettelijke taak voldoende uitvoert.

Als de GGD een handhavingsadvies geeft, duurt het relatief lang voordat de gemeente de handhaving inzet. Ook wordt in de praktijk een waarschuwing gegeven, terwijl dit tot voor kort niet in het gemeentelijk beleid was opgenomen.

Handhavingsbeleid

De gemeente Boxtel heeft dit jaar (augustus 2018) een geactualiseerd handhavingsbeleid kinderopvang vastgesteld. Hierin is de waarschuwing opgenomen. Dit om de praktijk op het beleid te laten aansluiten. De beleidsmedewerker die verantwoordelijk is voor de handhaving, volgt het beleid bij de uitvoering van de handhaving.

Voortvarend handhaven

Uit de steekproef die in het kader van het onderzoek is uitgezet blijkt dat de gemeente:

- zich niet altijd aan het eigen handhavingsbeleid houdt;
- niet altijd voortvarend handhaving inzet of er een vervolg aan geeft.

De gemeente geeft aan klantgesprekken met houders te voeren aan het begin van ieder jaar. Deze gesprekken worden als zinvol ervaren. De handhavingsinstrumenten worden niet altijd vlot ingezet. Dit wordt mede veroorzaakt door de werkdruk.

De gemeente had een relatief verouderd handhavingsbeleid, waarin het instrument 'waarschuwing' niet was opgenomen.

In augustus 2018 is een geactualiseerd beleid vastgesteld, waarin de waarschuwing is opgenomen.

De gemeente is zich bewust dat de uitvoering van de nadere onderzoeken om te bekijken of tekortkomingen zijn opgelost, voorbehouden is aan de GGD.

Door de nieuwe regelgeving bleek extra tijd nodig te zijn voor de handhaving. Tijd die er niet was, waardoor de handhaving niet kon worden opgepakt.

2.3. Afspraken vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij?	Wat doen wij?
Vve gemeente	... van de gemeente	
nvt	nvt	nvt
Kinderopvang gemeente	... van de gemeente	
Tijdigheid aanvragen Niet alle nieuwe aanvragen tot inschrijving in het register zijn tijdig afgehandeld. Art. 1.45 t/m 1.48 Wko.	Een plan hoe de gemeente de opschortingen juridisch correct regelt.	Wij beoordelen na afloop van de overeengekomen termijn of de gemeente haar taak voldoende uitvoert.
Handhaving 1. Het handhavingsbeleid wordt niet altijd toegepast. 2. De handhaving wordt niet altijd snel opgepakt en afgehandeld. Art. 1.65 t/m 1.80 Wko, art. 5.21, 5.28, 5.32 Awb.	Een plan hoe de gemeente de handhaving weer op orde krijgt.	Wij beoordelen na afloop van de overeengekomen termijn of de gemeente haar taak voldoende uitvoert.

De uitvoering van wettelijke taken op het gebied van kinderopvang blijkt voor een deel niet op orde te zijn. De afdoening van de aanvragen en de uitvoering van de handhaving behoeven verbetering.

De werkdruk is een belangrijke oorzaak van het ontstaan van de tekortkomingen. De beleidsmedewerker jeugd heeft bij de directie een voorstel ingediend om te komen tot meer uren voor de uitvoering van de taken kinderopvang. Dit heeft mede te maken met de ambtelijke fusie met Sint Michielsgestel per 1 januari 2019. De nieuwe regels die uit de wet IKK voortvloeien, brengen ook extra werkzaamheden met zich mee. Inmiddels zijn per januari 2019 zes extra uren ingezet bij twee medewerkers voor kinderopvang bij de gemeente. De beleidsmedewerker is momenteel bezig met een voorstel om voor de twee gemeenten meer uren ingezet te krijgen voor de uitvoering van de taken kinderopvang.

Door inzet van meer capaciteit kan het probleem van de werkdruk - waardoor zaken bleven liggen - worden opgelost.

In augustus 2018 heeft het college een geactualiseerd handhavingsbeleid voor kinderopvang vastgesteld en de waarschuwing is hierin opgenomen.

De beleidsmedewerker jeugd heeft een pakket aan training en instructie (onder andere bij DUO) ingezet. Interne afstemming wordt (wekelijks) ingepland.

Daarmee is een signaalfunctie voor de handhaving en de tijdige afdoening van de aanvragen geborgd.

We hebben met de gemeente afgesproken dat zij voor de tekortkomingen op het gebied van kindervang een verbeterplan opstellen. Hier heeft de gemeente direct invulling aan gegeven. Volgens dit plan is de uitvoering weer op orde vanaf januari 2019. Met de gemeente is de afspraak gemaakt dat in juni 2019 door de inspectie getoetst wordt of de uitvoering voldoet.

3. Kwaliteit van de locaties samengevat

In dit hoofdstuk geven we in paragraaf 3.1 de uitkomst van het GGD toezicht op de basisvoorwaarden van de GGD. Daarna beschrijven we in paragraaf 3.2 de uitkomsten van de onderzoeken op de we-locaties.

Er zijn in de gemeente zeven locaties onderzocht. De kwaliteit van deze locaties is weergegeven in onderstaand schema.

3.1. Kwaliteit van kinderdagverblijven volgens de GGD

In deze paragraaf vatten we samen wat de oordelen zijn van de GGD-onderzoeken op de kinderdagverblijven in de gemeente Boxtel. De GGD controleert of kinderopvang organisaties voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen. Zij doet dit in opdracht van de gemeente. De GGD houdt jaarlijks toezicht op de kinderdagverblijven op grond van de Wet Kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

We nemen in dit rapport de uitkomsten van de GGD-rapporten over om een compleet beeld te kunnen geven van de kwaliteit van de kinderopvang en voorschoolse educatie in de gemeente. We baseren onderstaande beschrijving op de analyse van de uitkomsten van de GGD rapporten in het jaar 2017.

Hoeveel kinderopvang is er in Boxtel?

Op 31 december 2017 telde Boxtel 28 kindercentra. Iets meer dan de helft was een kinderdagverblijf (15) en iets minder dan de helft (13) was een buitenschoolse opvang. Er stonden op deze datum ook 2 gastouderbureaus in Boxtel geregistreerd.

Aantal kinderdagverblijven dat voorschoolse educatie aanbodt.

Op 31 december 2017 telde Boxtel 6 kinderdagverblijven die in het LRK geregistreerd stonden als aanbieder van voorschoolse educatie. Dat betekent dat bij iets minder dan de helft van de kinderdagverblijven in Boxtel de mogelijkheid bestond om voorschoolse educatie te volgen.

Op 1 januari 2017 vingen gastouders in Boxtel op 81 verschillende locaties kinderen op. In tegenstelling tot kindercentra en gastouderbureaus, hoeven niet alle gastouders jaarlijks te worden geïnspecteerd. De minister van SZW heeft in bestuurlijke afspraken met de gemeenten een minimale steekproef van 5 procent

afgesproken. In 2017 zijn 13 locaties waar gastouders opvang aanbieden door de toezichthouders van de GGD bezocht. Dit komt neer op een steekproef van 16 procent. Landelijk gezien is in 2017 10 procent van de gastouders onderzocht.

In welke mate voldeden kindercentra en gastouders aan de wettelijke regels?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, kijken we naar de jaarlijkse onderzoeken die zijn afgerond in de periode oktober 2016 tot en met september 2017.

Bij 79 procent van de kindercentra (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang) stelden de toezichthouders van de GGD in deze periode geen tekortkomingen vast waarop zij de gemeente adviseerden om naleving te stimuleren (handhavend op te treden). Vanaf 2015 naar 2017 zien we een stijging in het aantal kind centra met tekortkomingen.

Aan de andere kant geldt voor bijna twee derde van alle kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang in Boxtel dat er in de periode oktober 2014 tot en met september 2017, dus drie jaar achtereenvolgend geen handhavingsadvies is afgegeven aan de gemeente. Deze kindercentra voldoen dus consequent aan de wettelijke regels voor kinderopvang en (indien van toepassing) voorschoolse educatie. Landelijk geldt dit voor ruim de helft van de kindercentra.

Wat betreft de gastouders stelden de toezichthouders van de GGD in de periode oktober 2016 tot en met september 2017 geen tekortkomingen vast waarop zij de gemeente adviseerden om naleving te stimuleren. Alle onderzochte gastouders voldeden dus aan de wettelijke regels uit de Wet kinderopvang.

In welke mate voldoen kinderdagverblijven met voorschoolse educatie?

Voor kinderdagverblijven die voorschoolse educatie aanbieden gelden aanvullende eisen, de zogenaamde basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie. In de periode oktober 2016 tot en met september 2017 hebben de toezichthouders van de GGD bij 2 van de 5 onderzochte kinderdagverblijven in Boxtel die voorschoolse educatie aanboden tekortkomingen vastgesteld. In het ene geval betrof het alleen de eisen voor voorschoolse educatie (er werden te weinig uren voorschoolse educatie aangeboden). In het andere geval betrof het alleen tekortkomingen op de wettelijke eisen uit de wet kinderopvang (de houder had zich niet voldoende ingespannen om een oudercommissie in te stellen).

Welke tekortkomingen worden het vaakst vastgesteld?

We maken hierbij onderscheid in wettelijke regels op het gebied van kinderopvang en de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie. Als we in de tabel hieronder kijken naar de tekortkomingen die zijn vastgesteld in de periode oktober 2016 tot en met september 2017 bij een jaarlijks onderzoek, dan zien we dat bijna alle tekortkomingen (9 van de 10) bij kinderdagverblijven zijn vastgesteld. De meest vastgestelde tekortkomingen bevinden zich op de domeinen Ouderrecht en Pedagogisch Klimaat.

Onderwerp	Aantal tekortkomingen bij KDV	Aantal tekortkomingen bij BSO	Totaal aantal overtredingen
Ouderrecht	3	0	3
Oudercommissie	3	0	3
Pedagogisch klimaat	3	0	3
Pedagogische praktijk Voorschoolse educatie	2	0	2
	1	n.v.t.	1
Personeel & groeps grootte	1	1	2
- Beroepskracht kindratio	1	0	1
Passende beroepskwalificatie	0	1	1
Accommodatie en inrichting	2	0	2
- Binnenruimte	2	0	2
Totaal	9	1	10

Hoe wordt handhaving ingezet door de gemeente?

Bij een ruime helft van de tekortkomingen met een advies aan de gemeente om handhavend op te treden (60%) heeft de gemeente Boxtel gekozen voor het handhavingsinstrument waarschuwing. In de overige gevallen is gekozen voor beredeneerd niet handhaven.

In welke mate herstellen kindercentra de tekortkomingen?

Het herstelpercentage van tekortkomingen in Boxtel is zeer hoog. Alle tekortkomingen die in een jaarlijks onderzoek in 2016 bij kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang werden vastgesteld en waarop door de gemeente een handhavingsactie werd ingezet, bleken bij het jaarlijks onderzoek in 2017 te zijn hersteld.

3.2. Kwaliteit van de vve-locaties volgens de inspectie

In deze paragraaf vatten we samen wat de oordelen zijn van de inspectie over de kwaliteit van de educatie, de resultaten en de kwaliteitszorg op de onderzochte kinderdagverblijven met voorschoolse educatie.

Wij hebben in de gemeente zeven locaties onderzocht, namelijk vier locaties voor voorschoolse educatie en de groepen 1 en 2 van drie basisscholen.

De kwaliteit van deze locaties hebben wij weergegeven in onderstaande tabellen.

	1	2	3	4
Ontwikkelp proces				
OP1 Aanbod	v	kb	v	v
OP2 Zicht op ontwikkeling	v	kb	v	kb
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	g	v	g	v
OP4 (Extra) ondersteuning	nvt	nvt	nvt	v
OP6 Samenwerking	v	v	v	v
Resultaten voorschoolse educatie				
OR1 Ontwikkelingsresultaten	kb	kb	kb	kb
Kwaliteitszorg en ambitie				
KA1 Kwaliteitszorg	kb	kb	kb	kb
KA2 Kwaliteitscultuur	g	v	g	v
KA3 Verantwoording en dialoog	kb	kb	kb	kb

1. KDV Ollekebolleke
2. KDV Peuterhof Liempde
3. KDV Rebusolleke
4. KDV Pinkeltje

De toegekende beoordelingen en waarderingen zijn: kan beter, voldoende en goed.

	1	2	3
Onderwijsproces			
OP1 Aanbod	v	v	v
OP2 Zicht op ontwikkeling	v	v	v
OP3 Didactisch handelen	v	v	v
OP6 Samenwerking	v	g	v
Kwaliteitszorg en ambitie			
KA1 Kwaliteitszorg	v	v	o
KA2 Kwaliteitscultuur	v	v	v
KA3 Verantwoording en dialoog	v	nvt	o

Dit betreft de groepen 1 en 2 van de onderzochte basisscholen:

1. Basisschool De Oversteek (06WB)
2. Basisschool Angela (03QY)
3. Basisschool Amalia (04XX)

De toegekende beoordelingen en waarderingen zijn: onvoldoende, voldoende en goed.

We constateren dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Boxtel op de onderzochte vve-locaties gemiddeld genomen grotendeels van voldoende niveau is. Er zijn wel onderlinge kwaliteitsverschillen in het proces van voor- en vroegschoolse educatie. Op ontwikkelingsresultaten is nog te weinig zicht en de kwaliteitszorg kan op alle locaties verbeterd worden.

Ontwikkelingsproces en onderwijsproces

De vve-locaties gebruiken een integraal aanbod.

Op de onderzochte locaties voldoet het aanbod. Er wordt gebruik gemaakt van een ontwikkelingsgericht vve-programma. Met dit aanbod krijgt naast de taal- en rekenontwikkeling ook sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling voldoende aandacht. Voor alle locaties geldt echter wel dat het doelmatig gebruik van het programma en een planmatige werkwijze nog verder verstevigd kan worden. Wij zien overal nog kansen om het aanbod te versterken. Zo wordt niet altijd duidelijk welke doelen er worden nagestreefd met de aanvullende activiteiten gericht op taalstimulering van de doelgroepkinderen. Ook is niet duidelijk hoe het aanbod rekening houdt met verschillen in ontwikkelingsniveaus tussen bijvoorbeeld de jongste en oudste peuters en kleuters en de verschillen die er zijn tussen de doelgroepeuters en kleuters. Het aanbod kan passender gemaakt worden door de gegevens uit het kindvolginstrument beter te betrekken bij de themaplanning. Ten tweede ligt er een kans om de

speelleeromgeving te verrijken zodat deze de mondelinge taalvaardigheid (waaronder de woordenschat) en de ontluikende geletterdheid van peuters en kleuters meer stimuleert. Bijvoorbeeld door een leesschrijfhoek in te richten en interessante (echte) materialen aan te bieden die uitlokken tot ontdekken en communiceren.

Zicht op de ontwikkeling van de kinderen en zorg als dat nodig is.

Met de gebruikte observatiesystemen, behorend bij of afgeleid van het vve-programma van de betreffende locatie, en toetsen lukt het de pedagogisch medewerkers en leraren om de brede ontwikkeling van de kinderen in beeld te brengen. De ouders met wie we hebben gesproken zijn tevreden over de terugkoppeling over de ontwikkeling van hun kind(eren).

De leraren van de basisscholen hebben voldoende zicht op hoe de peuters en kleuters zich ontwikkelen vanaf hun binnenkomst. Wanneer een kind vastloopt in zijn ontwikkeling wordt dit meteen opgepakt. In een groeps- of leerlingbespreking wordt dan besproken wat mogelijke belemmeringen zijn. Wanneer dit onvoldoende inzicht geeft, wordt de leerling ingebracht in een zorgteam. Dit zorgteam bestaat uit interne en externe ondersteuners die de casuïstiek van leerlingen die dat nodig hebben, bespreken en mogelijke interventies afspreken. Op deze wijze heeft de school de ontwikkeling en ondersteuning van de doelgroepleerlingen in beeld.

De pedagogisch medewerkers hebben zeker ook voldoende zicht op hoe de peuters zich ontwikkelen.

Hoewel het kindvolginstrument meestal pas rond het derde (levens-)jaar voor de eerste keer wordt ingezet, houden de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de doelgroepeuters scherp in de gaten. Maandelijks wordt de ontwikkeling van deze peuters besproken met de eigen zorg-coördinator, en elke zes weken in het zorgoverleg met de basisschool en de BJJG consulente. Dit draagt er aan bij dat vve-peuters die onvoldoende (lijken te) profiteren van het reguliere vve-aanbod, of belemmerende factoren in de thuissituatie hebben, snel gesignaleerd worden.

Er is zeker nog ruimte voor verbetering. De voorschool kan de ontwikkeling van (met name) haar doelgroep peuters meer systematisch volgen. Zo kunnen de beschikbare ontwikkelingsgegevens explicieter gebruikt worden bij de begeleiding van groepjes en/of individuele peuters van wie de ontwikkeling achterblijft of dreigt te blijven, of juist voorloopt. Ook voor de basisscholen geldt dat het volgsysteem nog versterkt kan worden door ook de woordenschatontwikkeling in beeld te gaan brengen.

Een aangenaam pedagogisch klimaat en doelgericht handelen.

Het pedagogisch klimaat in zowel de voor- als de vroegscholen is aangenaam. De kinderen komen er graag, voelen zich op hun gemak en worden voldoende uitgedaagd in hun ontwikkeling van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. In het educatief handelen (op de voorschool) en didactisch handelen (op de basisscholen) valt de

doelgerichtheid waarmee de pedagogisch medewerkers en leraren de activiteiten aanbieden positief op. Wel zijn er verschillen te zien in de mate waarin de aangeboden activiteiten voldoende doelgericht gepland en aangeboden worden. Met name aandacht voor taalontwikkeling mag meer gespecificeerd worden, zowel in de voor- als in de vroegscholen.

Zo is in de voorscholen aandacht gevraagd om bij de begeleide activiteiten de peuters meer uit te lokken tot taalgebruik. Het zijn nu vaak de pedagogisch medewerkers die aan het woord zijn en veel peuters luisteren en praten weinig. Verder geldt voor bijna alle locaties dat in de planning en uitvoering van activiteiten meer rekening gehouden mag worden met het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

De externe zorgstructuur functioneert.

Als er peuters of kleuters zijn die zorg nodig hebben die de locaties zelf niet kunnen bieden, is er een netwerk van zorgaanbieders dat wordt ingeschakeld. Maandelijks is er overleg over de ontwikkeling van de peuters met de eigen zorg-coördinator, en ongeveer elke maand met de basisschool en de consulent jeugd en gezin. Dit draagt er aan bij dat vve-peuters die onvoldoende (lijken te) profiteren van het reguliere ve-aanbod, of belemmerende factoren in de thuissituatie hebben, snel gesignaleerd worden. Bij de vroegscholen hebben we de (extra) ondersteuning niet beoordeeld. Omdat deze standaard veelal betrekking heeft op leerlingen met een ontwikkelingsperspectief. In de groepen 1 en 2 is zo'n perspectief meestal nog niet aan de orde.

In de samenwerking gaat veel goed, maar resultaatafspraken zijn nog niet definitief.

De standaard over samenwerking is veelomvattend en bevat meerdere vormen van samenwerking. We zien dat de samenwerking tussen de voor- en vroegscholen in de meeste situaties op operationeel niveau functioneert. Vooral wat betreft gezamenlijke activiteiten gebeurt dit eigenlijk altijd wel. Uitbreiding naar overige aspecten van het proces (zoals bijvoorbeeld educatief-didactisch handelen, een gezamenlijk (pedagogisch) beleidsplan en ouderbetrokkenheid) is zeker nog mogelijk.

De samenwerking op gemeentelijk niveau verloopt constructief en krijgt vorm in het vve-overleg van de gemeente met de houders van peuteropvang en besturen van de basisscholen. De manier waarop dit binnen de gemeente Boxtel georganiseerd is, getuigt van een ambitieus klimaat om iedere (doelgroep) peuter en kleuter zo optimaal mogelijke ontwikkelingskansen te bieden.

Bij samenwerking hoort zeker ook de samenwerking met ouders. We zien hier grote onderlinge verschillen in de wijze waarop ouders betrokken worden bij de educatieve activiteiten in de locaties en gestimuleerd worden om ook thuis ontwikkelingsgerichte activiteiten met hun kind(eren) te ondernemen. Zeker in een gemeente waarin zoveel verschillende nationaliteiten, culturen en sociale verschillen

zijn, is het nodig om met de gemeente na te denken over adequaat ouderbeleid.

Binnen de standaard over samenwerking betrekken we ook de afspraken die de gemeente maakt met de schoolbesturen over de resultaten van de vroegschoolse educatie. De afspraken over wat de kleuters aan het eind van groep 2 moeten kennen en kunnen, staan in het 'Convenant Boxtels model' beschreven. De gemeente is zich er van bewust dat het monitoren van deze afspraken aandacht blijft vragen. Voor de voorscholen ligt dit anders. Hoewel het Convenant Boxtels Model ook voor hen aanknopingspunten biedt, gebruiken de voorscholen nog geen volgsysteem wat scherp zichtbaar maakt wat de doelgroepkinderen op welk moment kennen en kunnen. Het is dan ook mooi dat inmiddels op gemeentelijk niveau gesproken wordt over een eenduidige systematiek om de ontwikkeling van de doelgroepkinderen al vanaf de voorschool in beeld te brengen. Het systeem is dus duidelijk nog in ontwikkeling.

Ontwikkelingsresultaten

Nog geen zicht op de resultaten van voorschoolse educatie.

De ontwikkelingsresultaten van de kleuters beoordelen we niet, omdat de betreffende standaard betrekking heeft op de leerresultaten aan het eind van de basisschoolperiode.

De ontwikkelingsresultaten van de peuters beoordelen we als 'kan beter', omdat de beschikbare resultaten niet gerelateerd kunnen worden aan gestelde doelen.

In het gemeentelijk convenant ligt de afspraak vast dat de resultaten die de voorscholen behalen met de doelgroepeuters, afgeleid moeten zijn van de doelstellingen en mijlpalen van de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO), en gericht zijn op de vier ontwikkelgebieden die als speerpunt centraal staan binnen vve: taalontwikkeling, rekenontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. De voorscholen hanteren deze doelstellingen echter nog niet als hun einddoelen. De gehanteerde peutervolgsystematiek biedt veelal ook niet de mogelijkheid om de ontwikkeling van de vve-peuters op deze tussendoelen en mijlpalen te volgen en te evalueren. De vraag kan daardoor niet beantwoord worden in hoeverre de doelgroepeuters de einddoelen bereiken zodat zij goed toegerust zijn voor de basisschool.

Verder constateren we dat het overdrachtsformulier naar de vroegschool, niet altijd aansluit bij het convenant. In het convenant maakt de gemeente de afspraak met de voor- en vroegscholen, dat de tussendoelstellingen en mijlpalen in de ontwikkeling van een kind zijn opgenomen in het overdrachtsformulier van voor- naar vroegschoolse periode. Zij dienen dan als leidraad om een beredeneerd aanbod, passend bij de ontwikkelingsbehoeften van het kind, te formuleren bij de overgang van voor- naar vroegschoolse periode. Het overdrachtsformulier geeft slechts een beperkt beeld van de taalontwikkeling, en gegevens over de rekenontwikkeling ontbreken

in het geheel. Hierdoor komen de beoogde doorgaande lijn naar de vroegschool en het uiteindelijke doel: een betere startpositie in groep 3, in het gedrang.

Kwaliteitszorg en ambitie

Vve ontbreekt in het systeem van kwaliteitszorg.

Op de vroegscholen zien we dat er wel een kwaliteitszorgsysteem is, maar vroegschoolse educatie en het tegengaan van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen daar geen expliciet onderdeel van uitmaakt. De bestaande systemen zijn daar met relatief weinig moeite op aan te passen.

Op de voorscholen is geen kwaliteitszorgsysteem dat voorziet in eigen oordelen over de kwaliteit en resultaten van de voorschoolse educatie. Er zijn daartoe wel belangrijke aanzetten aanwezig. In het 'Convenant Boxtels Model', kunnen de afspraken gezien worden als richtlijnen voor kwaliteitsindicatoren. Op basis daarvan zou de houder een systematiek kunnen ontwikkelen om op basis van eigen of uitbesteed onderzoek vast te stellen of ze haar eigen kwaliteit ook waarmaakt. Samen met de mogelijkheid om de ontwikkelingsresultaten bij de oudste peuters zichtbaar te maken, kan de houder dan over eigen kwaliteitsoordelen beschikken.

Dit neemt niet weg dat er ook nu al wel evaluatiegesprekken plaatsvinden op de locaties. Dit gebeurt in gesprekken tussen het managementteam, de unitcoördinator en de pedagogisch medewerkers. Maar hoewel er dus zeker kwaliteitszorgactiviteiten plaatsvinden, gebeurt dit op de voorscholen niet in een cyclisch proces van doelen stellen, activiteiten uitvoeren, resultaten evalueren en acties plannen ter verbetering en borging van de vve-kwaliteit. Dit is een belangrijk punt van aandacht. Het pedagogische beleidsplan kan hierbij meer ondersteuning bieden om deze cyclische aanpak in te voeren. Als het plan specifiekere ambities en doelen zou bevatten voor bijvoorbeeld taalstimulering, brede ontwikkelingsresultaten, zal dit helpen om de vve-kwaliteit gericht te evalueren, bewaken en te verbeteren.

De kwaliteitscultuur is in ontwikkeling.

Op alle locaties hebben we betrokken en gemotiveerd personeel aan het werk gezien. Ze zijn geprofessionaliseerd in hun werk en veelal opgeleid om het vve-programma goed te gebruiken. De bereidheid om de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie te verbeteren is zeker aanwezig. Een aandachtspunt is de vve-scholing van de diverse medewerkers. Op de voorscholen worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bij- en nageschoold in de vve. Op de vroegscholen die wij bezocht hebben, hebben de (meeste) leraren wel een basisopleiding vve gevolgd, maar deze is vaak alweer meer dan vijf jaar geleden. Het is echter de hectiek van alledag die er voor zorgt dat de betreffende mensen zichzelf vaak de kans ontnemen om met elkaar te reflecteren op eigen en elkaars handelen om zodoende ook de kwaliteit te verbeteren. Op dit punt is in de evaluatie van het

Boxtels Model een eerste vervolgstap gezet.

De verantwoording naar anderen toe kan steviger.

Voor de voorscholen geldt dat, hoewel er al wel in bepaalde mate sprake is van verantwoording afleggen aan externen, de verantwoording van de vve-kwaliteit vollediger kan worden wanneer voor meer vve-aspecten ambities en doelen worden vastgelegd en hierop een gerichte evaluatie volgt. Zo komen deze ook meer in lijn met de verantwoordingsafspraken die de houders met de gemeente hebben afgesproken in het 'Convenant Boxtels Model'. Hierin staan namelijk ook voor de peuters ambities en doelen verwoord over wat een peuter zou moeten kunnen bij de start van de basisschool. Daarbij kan ook de dialoog met ouders verder verstevigd worden door hen meer inzicht te geven in de ontwikkeling van hun kind en het aanbod dat de voorschool biedt.

Ook voor de basisscholen geldt dat zij de kwaliteit en de resultaten van vroegschoolse educatie niet expliciet in beeld brengen en daarom niet in staat zijn om daarover verantwoording af te leggen. Dat komt ten eerste doordat de school haar eigen kwaliteit en resultaten van vroegschoolse educatie nog niet in beeld brengt. Ten tweede ontbreekt ook nog een duidelijke visie op vroegschoolse educatie met een realistische ambitie en daarvan afgeleide doelen.

Er liggen kansen om samen met de gemeente en andere koppelgenoten samen doelen te gaan formuleren. Als vervolg daarop kan de school jaarlijks aangeven in hoeverre de doelen behaald zijn, welke inspanningen daarvoor geleverd zijn en eventueel welke aanvullingen nog nodig zijn om de volgende doelen te kunnen realiseren. In een dialoog kan de school met interne en externe belanghebbenden vervolgens haar beleid en realisering daarvan spiegelen om er beter van te worden. Het 'Convenant Boxtels Model' biedt hiervoor zeker aangrijpingspunten.

4. Samenwerken aan kwaliteit

In dit onderzoek staan drie onderzoeksvragen centraal. De laatste vraag hebben we in hoofdstuk 2 beantwoord. In dit hoofdstuk gaan we in op de eerste twee onderzoeksvragen.

Zicht en sturing

Wie heeft zicht op de kwaliteit van de vve en kinderopvang en wie stuurt daar op?

De houders hebben zicht op de kwaliteit van de uitvoering van de vve. Met name de houders die meerdere locaties hebben doen dit sterk visiegestuurd. Zij voeren geregeld overleg met de locatieleiders en de pedagogisch medewerkers. In dat overleg komen de uitgangspunten uit het pedagogisch beleidsplan, de doelstellingen, maar ook de resultaten uit de groepsobservaties aan de orde. Deze observaties worden verwerkt in het kindvolgsysteem. Al deze gegevens bieden de houders zicht op de kwaliteitsontwikkeling. Houders sturen ook op de kwaliteitsontwikkeling van de vve. Dit doen zij door onder meer in te zetten op de afspraken die tijdens de overleggen gemaakt worden, maar ook de nadruk te leggen op de continue professionalisering van de pedagogisch medewerkers.

De GGD onderzoekt jaarlijks alle locaties. Wanneer er tekortkomingen zijn geconstateerd, gaan houders over tot herstel, na tussenkomst van de gemeente. De GGD toetst vervolgens of de tekortkomingen zijn opgelost.

De besturen hebben in het algemeen beperkt zicht op de kwaliteit van de vve. Op de meeste scholen die wij bezocht hebben wordt de vve niet als zodanig geëvalueerd en teruggekoppeld naar de besturen. De specifieke vve-activiteiten om taal- en ontwikkelingsachterstanden in te lopen, zijn onderdeel van de reguliere kwaliteitszorg. Desgevraagd geven de besturen aan (op grote lijnen) zicht te hebben op de kwaliteit van de vve, hoewel zij hiervoor geen specifieke doelen hebben vastgesteld. Dit is met name te duiden doordat een aantal besturen die wij tijdens ons onderzoek gesproken hebben, relatief weinig doelgroepkinderen op hun scholen hebben zitten. Verder is het ook niet duidelijk in hoeverre de besturen in hun aansturing gebruik maken van de gegevens die uit de evaluatiemonitor van de gemeente voortkomen.

De gemeente heeft allereerst zicht op of iedere voorschool voldoet aan de wettelijke basisvoorwaarden voor vve en kinderopvang op basis van de inspecties van de GGD. Ook heeft de gemeente zicht op de kentallen per locatie, zoals die conform de uitvoeringsregeling door de houders aangeleverd dienen te worden.

De gemeente is samen met de schoolbesturen en de houders een aantal inspannings- en resultaatafspraken overeengekomen. In het betreffende convenant staan ook afspraken vermeldt over welke beleidsinformatie met elkaar gedeeld wordt. Om de twee jaar wordt een monitor uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst, door een

extern bureau. Deze vragenlijst wordt voorgelegd aan de voor- en vroegscholen. De evaluatie van deze vragenlijst vindt plaats op de gezamenlijke “Dag van succes”. In de vve overleggen met de gemeente en de wijk overleggen heeft vooral terugkoppeling plaats over (gerealiseerde) activiteiten in het kader van het activiteitenplan. Hiermee heeft de gemeente dus met name zicht op de kwantitatieve gegevens en probeert zij zicht te houden op kwaliteit van de vve. De afspraken in het convenant en uitvoeringsbesluit bieden veel ruimte voor eigen invulling door de houders en besturen, waardoor de sturing vanuit de gemeente vooral gebaseerd is op algemene afspraken, hetgeen bevestigd is tijdens onze bezoeken en de gesprekken die wij gevoerd hebben.

Wanneer de GGD na een inspectie een handhavingsadvies afgeeft, maakt de gemeente afspraken met de houder om tekortkomingen op te heffen. Om zicht op verbetering te houden, onderzoekt de GGD, na afloop van de hersteltermijn of de tekortkomingen daadwerkelijk zijn opgelost. De GGD kan ook een herstelaanbod aan de houder doen, waardoor de tekortkomingen voor het afsluiten van het rapport kunnen worden opgelost.

De risicoprofielen geven tevens een beeld hoe risico's in de uitvoering door de GGD worden ingeschat van de diverse locaties.

Jaarlijks maken de GGD en de gemeente afspraken over de uit te voeren onderzoeken. Er is zeer regelmatig contact over de voortgang van de inspecties. Bij risico's voert de GGD in opdracht van de gemeente een onderzoek uit.

De gemeente neemt een paar keer per jaar deel aan een regionaal overleg met andere gemeenten en de GGD. Hierbij zijn ook de VNG en DUO aanwezig.

Hoe vindt verantwoording plaats over de gerealiseerde kwaliteit?

De verantwoording over de wettelijke basisvoorwaarden voor vve op de voorscholen verloopt via de GGD. De GGD gaat jaarlijks op alle voorscholen na of zij voldoen aan deze basisvoorwaarden voor vve.

De overige verantwoording naar de gemeente verloopt via een tweejaarlijkse monitor, die zowel op de voor- als op de vroegscholen wordt uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn onderdeel van de evaluatie op de “Dag van Succes”.

De verantwoording gaat over zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens.

Dit jaar heeft er ook een evaluatie van de samenwerking in het licht van het Convenant Buxtels Model plaatsgevonden. Daarin is bijvoorbeeld geconstateerd dat de samenwerking op het punt van de doorgaande lijn en delen van kennis met elkaar (denk aan de ladenkast) nieuwe impulsen gebruiken kan. De beleidsmedewerker van de gemeente informeert vervolgens de verantwoordelijke wethouder.

Voor kinderopvang legt de gemeente verantwoording af aan de gemeenteraad, door het opstellen van een jaarverslag.

Samenwerking

Hoe werken de partijen in de gemeente samen aan kwaliteit en kwaliteitsverbetering?

De betrokken partijen zijn welwillend en coöperatief en streven naar kwaliteitsverbetering vanuit een (groeiend) gemeenschappelijk belang. De betrokkenen bij vve binnen de gemeente werken vanuit twee formele invalshoeken samen aan de kwaliteit en kwaliteitsverbetering. De eerste is de overlegstructuur die op diverse lagen is ingericht en de tweede is de evaluatieronde.

Binnen de Lokale Educatieve Agenda (LEA) wordt gewerkt met thema's waaraan eerstelijnsinstellingen, kinderopvang, onderwijs en gemeente in gezamenlijkheid werken. Per thema worden doelen beschreven en de wederzijdse verantwoordelijkheden vastgelegd voor toezicht op de gemaakte afspraken en de uitvoering. Verantwoording hiervan wordt afgelegd in het Bestuurlijk Overleg Jeugd en Onderwijs (BOJO). Momenteel loopt er een gezamenlijk onderzoek om de LEA overlegstructuur te hernieuwen voor de nieuwe periode vanaf 2019. Specifiek voor de vve-thema's is er een gemeentelijk vve-overleg. In dit overleg zitten de wijkcoördinatoren vve, de jeugdverpleegkundige van de GGD, vertegenwoordigers van de kinderopvang, de stichting Brede Scholen Boxtel, een externe ondersteuner en een logopediste die vanuit de LEA betrokken is. De onderwerpen en thema's in dit overleg worden en zijn afgestemd op wat er uit de diverse wijkoverleggen komt. Er zijn vijf wijken gedefinieerd in de gemeente Boxtel en in iedere wijk heeft voor de vve een wijkgebonden overleg plaats. Ieder wijkoverleg stelt aan de hand van de doelen in het convenant en wat uit de diverse evaluaties naar voren komt een activiteitenplan op. Tot slot is er sprake van een (toenemende) samenwerking tussen de voor- en de vroegscholen op de locaties zelf. Voorscholen waarvan de kinderen naar diverse vroegscholen gaan, zien dat de samenwerking vooral door de overleggen binnen de wijk, verbetert.

De tweede invalshoek is de tweejaarlijkse monitor en de "Dag van Succes", de gemeenschappelijke evaluatieronde. Deze wordt vooraf gegaan door een gerichte vragenlijst om op basis van een aantal thema's inzicht te krijgen in de stand van zaken omtrent de afspraken in het convenant.

Tenslotte is er ook sprake van veelvuldig informeel overleg, met name tussen de beleidsambtenaar en de partners. Deze overleggen worden gewaardeerd, evenals het enthousiasme en de betrokkenheid van de zijde van de gemeente.

Wat is de relatie tussen de samenwerking binnen de gemeente en de aangetroffen kwaliteit van vve en kinderopvang op de locaties?

De samenwerking binnen de gemeente is geregeld door het voeren

van gezamenlijke formele en informele gesprekken. De afspraken voor de samenwerking liggen vast in het Convenant Buxtels Model. De gemeente is de initiatiefnemer, aanjager en regisseur in de (uitvoering van de) samenwerking tussen de partijen. Hierin vervult zij vooral een faciliterende en stimulerende rol. De betrokken partijen zijn lovend over de wijze waarop de gemeente deze taak oppakt en uitvoert.

De communicatie en samenwerking met de GGD is goed. Sinds de gemeente zich bewust is dat de handhaving verbetering behoeft, wordt de handhaving vlotter opgepakt. Dit merkt de GGD ook en ervaart dit als positief.

Door de sterke regierol die de gemeente pakt, weten de houders en schoolbesturen elkaar ook steeds beter te vinden. Op wijkniveau, met de wijkcoördinatoren en de consulente Jeugd als sleutelfiguren, werken verschillende scholen en voorschoolse voorzieningen samen. Het doel hiervan is om een gezamenlijke aanpak (rondom vve) te realiseren en dit naar de wijk toe uit te stralen. Op deze wijze kunnen kinderen met mogelijke taal- en/of ontwikkelingsachterstanden vlot gesignaleerd worden en besproken worden met de consulente Jeugd voor verdere toeleiding.

De samenwerking tussen de gemeente en de houders is eveneens goed. De houders reageren positief op de evaluaties en uitkomsten van gesprekken met de gemeente. Zo gaat de interne kwaliteitszorg van de houders komende tijd intensiever opgepakt worden. Ook heeft de gemeente de wens uitgesproken om meerdere aanbieders van kinderopvang binnen de gemeentegrenzen te willen hebben. Ook voor het aanbod van vve. Er is een (nieuwe) kinderopvangorganisatie gestart, die samen met de gemeente voorbereidingen treft om ook doelgroepkinderen op te gaan vangen. Dit gebeurt in goed overleg en samenspraak met de huidige, zittende opvangorganisaties.

Diezelfde verbindende kracht van de gemeente, zien wij tijdens ons onderzoek terug op locatieniveau. Daar waar ontwikkelingen niet conform de gezamenlijke afspraken lijken te gaan, spreekt de gemeente de betrokken partijen daar op aan en wijst hen op hun verantwoordelijkheid.

5 . Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van b&w een reactie op het onderzoek. De gemeente geeft aan hoe ze hier samen met de partners mee aan de slag gaat.

Gemeente Boxtel heeft al jaren veel aandacht voor de ontwikkeling van het jonge kind. Hierbij zijn we ambitieus gestart met VVE. Dit hadden we nooit kunnen bewerkstelligen zonder de samenwerking met de voor- en vroegschoolse instellingen. Met kwalitatief goede kinderopvangorganisaties én in samenwerking met het basisonderwijs laten we een positief beeld zien van deze inzet. We zijn dan ook blij dat het onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs dit beeld bevestigt. De gemeente, kinderopvang, GGD en het basisonderwijs blijven in gesprek over de kwaliteit van een educatief aanbod en zorg voor alle kinderen. Dit doen we met de ondersteuning van de Brede Scholen Boxtel en de bibliotheek. Onze dank gaat uit naar de deelname en bijdrage van de participanten aan deze pilot.

Wethouder gemeente Boxtel

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

